

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУБЕНСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
протокол № 1
від 30.08. 2022 р.

Введено в дію
наказом директора протокол
від 08.09.2022 р. № 117-о

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДЕНДРОПАРК
ЛУБЕНСЬКОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ
ім. В.Д. БАЙТАЛИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дендрологічний парк Лубенського лісотехнічного фахового коледжу ім. В.Д. Байтали» (далі – Дендропарк) створено відповідно до рішення Полтавського обласного виконавчого комітету від 20.06.1972 р. № 242.

1.2. Дендропарк, загальною площею 28,29 гектари, підпорядкований Лубенському лісотехнічному фаховому коледжу (далі – Землекористувач), який належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України.

1.3. Землекористувач на території Дендропарку у своїй діяльності керується Конституцією України; Земельним, Лісовим та Водним кодексами України; законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про Червону книгу України»; іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, а також забезпечує і несе відповідальність за належний стан території Дендропарку та додержання встановленого режиму території.

1.4. Дендропарк входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання відповідно до чинного природоохоронного законодавства.

1.5. Територія Дендропарку є власністю держави і не підлягає приватизації.

1.6. Право на постійне користування земельними ділянками Дендропарку оформлюється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Право на користування землею оформлене наступними документами:

- державний акт на право постійного користування землею (кадастровий номер земельної ділянки 5310700000:07:099:0001): серія ЯЯ № 226945 від 08.12.2009 р.;
- державний акт на право постійного користування землею (кадастровий номер земельної ділянки 5310700000:07:099:0002): серія ЯЯ № 226946 від 08.12.2009 р.;
- державний акт на право постійного користування землею (кадастровий номер земельної ділянки 5310700000:07:099:0003): серія ЯЯ № 226947 від 08.12.2009 р.;
- державний акт на право постійного користування землею (кадастровий номер земельної ділянки 5310700000:07:086:0011): серія ЯЯ № 226948 від 08.12.2009 р.

1.7. Межі земельних ділянок, що перебувають у користуванні Дендропарку встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством. Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок, що перебувають у користуванні Дендропарку та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру у

встановленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.8. На території Дендропарку у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка, зокрема межові знаки.

1.9. Дендропарк є цінним зразком садово-паркової архітектури з різноманітною дендрофлорою і характеризується високими показниками освітньо-виховної, наукової, естетичної, рекреаційної, культурно-історичної та оздоровчої цінності та є прикладом озеленення території закладів освіти.

1.10. Дендропарк є природною лабораторією навчальної бази Лубенського лісотехнічного фахового коледжу (далі – Фаховий коледж) та місцем проведення і проходження практичної підготовки здобувачів освіти.

1.11. Організовує діяльність та охорону Дендропарку його завідувач.

1.12. Фінансування діяльності Дендропарку здійснюється за рахунок коштів Фахового коледжу, у тому числі з отриманих за виконання різного роду послуг та робіт; Державного бюджету України, місцевих бюджетів та природоохоронних, екологічних, міжнародних фондів та інших не заборонених законом джерел.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Дендропарк заснований у 1952 році за ініціативи колишнього директора Лубенського лісового технікуму, заслуженого лісівника України Байтали Василя Дем'яновича та його однодумців за сприяння директора Інституту лісівництва АН УРСР Погребняка Петра Степановича й директора ботанічного саду АН УРСР, академіка Миколи Миколайовича Гришка. Із 2007 р. Дендропарк носить ім'я засновника – В.Д. Байтали.

На даний час дендрофлора Дендропарку представлена близько 150 таксонами (видами і формами дерев та кущів), що нараховує майже 13 тисяч особин деревних рослин, зокрема, як аборигенні (клен, ясен, липа) й інтродуковані (горіх, робінія, гіркокаштан та ін.). Всі вони мають наукове та культурне значення.

2.2. Дендропарк створено з метою вивчення та збереження багатії ботанічної колекції типових і рідкісних видів місцевої, вітчизняної і світової дендрофлори для найбільш ефективного наукового, культурного, рекреаційного та іншого використання, а також ведення навчальної і освітньої діяльності.

2.3. Основними завданнями Дендропарку є:

- охорона, збереження, відтворення, збагачення та вивчення колекції деревних і чагарникових порід вітчизняної і світової дендрофлори, що має особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну, культурну та іншу цінність;
- проведення науково-дослідної та навчально-методичної роботи;
- здійснення еколого-освітньої діяльності;
- підтримання загального екологічного балансу в регіоні, тощо.

3. УПРАВЛІННЯ

3.1. Управління Дендропарком здійснює його завідувач, який призначається наказом директора Фахового коледжу і несе повну відповідальність за дотримання режиму охорони і виконання завдань, передбачених цим Положенням.

3.2. Функції догляду та охорони насаджень і території Дендропарку здійснює лісник, посада якого передбачена штатним розписом Фахового коледжу.

3.3. Завідувач Дендропарком:

- розробляє та подає на затвердження директору Фахового коледжу «План заходів (організаційного, навчально-методичного, наукового та виховного спрямувань) на території Дендропарку»;
- готує наказ «Щодо покращення санітарного стану дендропарку коледжу»;
- самостійно вирішує питання діяльності Дендропарку за винятком тих, що віднесені цим Положенням до компетентності адміністрації Коледжу;
- несе персональну відповідальність за виконання покладених на Дендропарк завдань, визначених цим Положенням, дотримання фінансової дисципліни, ефективного використання та охорону майна, закріпленого за Дендропарком, насаджень та дотримання чинного законодавства;
- діє за дорученням директора Фахового коледжу від імені Дендропарку, представляє Дендропарк в усіх установах, підприємствах та організаціях;
- розпоряджається майном Дендропарку відповідно до чинного законодавства та цього Положення;
- видає, у межах своєї компетенції, розпорядження, тощо, що стосуються діяльності Дендропарку та організовує і перевіряє їх виконання.

4. СТРУКТУРА ТА РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ

4.1. На території Дендропарку забороняється будь-яка діяльність, що не пов'язана з виконанням покладених на нього завдань і загрожує збереженню дендрологічних колекцій, паркових пейзажів, малих архітектурних форм, водних об'єктів, тощо, у тому числі:

- будь-які види рубок, за виключенням заходів, які наведені у підпунктах 1, 2, 3, 4 пункту 4.2, а також пункту 4.3;
- пошкодження, знищення рослинного покриву території Дендропарку;
- розорювання земельних ділянок;
- пошкодження або знищення деревних та чагарникових композицій;
- випалювання сухої рослинності;
- будь-яке будівництво стаціонарних та тимчасових споруд, не пов'язане з організацією охорони Дендропарку;
- підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин та будь-яке порушення ґрунтового покриву;
- збір колекційних матеріалів, а також рідкісних, зникаючих, екзотичних та занесених до Червоної книги України рослин, їх частин, квітів, плодів тощо, не пов'язаних з науковою діяльністю;
- заготівля лікарських рослин та технічної сировини;
- зберігання та використання на території Дендропарку всіх видів отрутохімікатів;
- засмічення та забруднення території Дендропарку;
- мисливство, турбування, знищення всіх видів диких тварин, що мешкають у Дендропарку, пошкодження їх гнізд, нір та інших жител, збирання яєць, пуху тощо;
- випасання та прогін худоби через територію Дендропарку;
- влаштування місць для стоянки автотранспорту;
- проїзд на територію Дендропарку, за винятком транспортних засобів державних природоохоронних та спеціальних органів, Землекористувача, пожежної охорони під час виконання ними службових обов'язків;
- організація таборів відпочинку, розведення вогнищ;
- прохід по території Дендропарку поза межами доріг, стежок;
- самовільне використання земельних ділянок;
- знищення або пошкодження інформаційно-охоронних, межових знаків та інформаційних щитів;
- використання природних ресурсів з порушенням встановленого порядку;
- інші види діяльності, що суперечать цільовому призначенню і загрожують збереженню території Дендропарку.

4.2. На території Дендропарку дозволяється в установленому порядку:

- догляд за насадженнями (рубки догляду; заходи з поліпшення санітарного стану (санітарних рубок та ліквідації захаращеності); рубки з реконструкції; догляд за формою стовбура та крони і інші лісогосподарські заходи);
- підсадка дерев та чагарників;
- проведення заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварій та стихійного лиха, в результаті яких виникає пряма загроза життю людей чи

знищення об'єктів Дендропарку, особливо термінові заходи здійснюються за рішенням Землекористувача;

- виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змін природних комплексів у результаті антропогенного впливу або стихійного лиха;

- природоохоронна, наукова та інша діяльність, що не суперечить цільовому призначенню, меті та завданням Дендропарку і проводиться з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища;

- поповнення, збереження та відновлення ботанічних колекцій Дендропарку;

- інтродукція видів рослин;

- проведення екскурсій, короткостроковий відпочинок населення у спеціально відведених місцях з додержанням вимог природоохоронного законодавства та цього Положення;

- інші види природокористування та заходи, що не заборонені природоохоронним законодавством.

4.3. Рубки догляду проводяться шляхом періодичного вирубування дерев, подальше збереження яких у складі насаджень недоцільне.

До санітарних рубок відносять вилучення з насаджень сухостійних, відмираючих, дуже ослаблених внаслідок пошкодження насаджень пожежами, шкідниками, хворобами лісу і внаслідок аварій та стихійного лиха окремих дерев або їх груп.

Ліквідація захаращеності здійснюється шляхом прибирання поваленого сухостою (з відхиленням стовбура більше ніж на 30° від вертикальної освіти) та хмизу.

4.4. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Дендропарку здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими на те органами у сфері охорони навколишнього природного середовища у межах лімітів, установлених Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України (далі – Міндовкілля).

Проведення будівельних та інших господарських робіт у Дендропарку здійснюється на основі проєктної документації, що затверджується відповідно до чинного законодавства.

4.5. Охорона рослинного світу в Дендропарку здійснюється на основі організаційних, економічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення та використання деревних рослин відповідно до вимог природоохоронного законодавства.

4.6. Дендропарк охороняється Землекористувачем і утримується на його кошти.

4.7. На Землекористувача у межах Дендропарку оформляється «Охоронне зобов'язання» щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Дендропарк, Землекористувача або його назви, Землекористувач зобов'язаний повідомити про це уповноважений на те орган у сфері охорони навколишнього природного середовища з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

4.8. Забезпечення режиму території земельних ділянок у межах Дендропарку здійснюється Землекористувачем.

4.9. Режим території Дендропарку враховується при розробці регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку, землевпорядкуванні тощо.

4.10. Державний контроль за додержанням режиму охорони та території, використання і відтворення рослинного світу Дендропарку здійснюється в порядку, визначеному чинним законодавством.

4.11. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Дендропарку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4.12. Територія Дендропарку обмежена природними бар'єрами, по її периметру встановлюються інформаційно-охоронні знаки встановленого зразка.

4.13. Фаховий коледж бере на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму та охорони Дендропарку та несе відповідальність за належний стан його території й додержання встановленого режиму.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

5.1. Порухення природоохоронного законодавства України у межах Дендропарку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно із законодавством України.

5.2. Юридичні або фізичні особи зобов'язані відшкодувати збитки, заподіяні ними на території Дендропарку в розмірах і порядку, встановленому законодавством України.

5.3. Дендропарк має право мати та набувати майнові та особисті немайнові права, а також нести відповідні зобов'язання, бути позивачем та відповідачем у судових органах.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

6.1. Науково-дослідна робота проводиться співробітниками, викладачами та здобувачами освіти Фахового коледжу за такими напрямками:

- створення насінневої бази (фонду) деревних і чагарникових порід вітчизняної і світової дендрофлори, що зростають на території Дендропарку, для обміну насінням з вітчизняними та зарубіжними ботанічними садами і дендропарками;

- створення розсадника декоративних рослин, колекційних ділянок та гербаріїв;

- акліматизація й інтродукція рослин та вивчення їх властивостей у місцевих кліматичних умовах;

- збереження в штучних умовах колекцій нових рослин рідкісних та вимираючих видів;

- проведення наукових досліджень і фенологічних спостережень на території Дендропарку, спрямованих на збереження охорони рослинного світу та відновлення, раціонального використання і відтворення рідкісних і деревних рослин;

- вирощування, селекція, розмноження і виробниче випробування вітчизняної та світової дендрофлори для декоративного садівництва і ландшафтної архітектури;

- створення електронної бази даних про колекційні види, рослини регіону, комп'ютеризація досліджень, тощо.

6.2. Науково-дослідна робота в Дендропарку може проводитись співробітниками науково-дослідницьких організацій чи будь-яких закладів освіти з дозволу адміністрації Фахового коледжу за умови дотримання даного Положення.

6.3. Заклади та організації, що ведуть наукові дослідження на території Дендропарку, зобов'язані повідомляти про їх результати Фаховий коледж.

6.4. Для здійснення наукових досліджень, поповнення ботанічних колекцій Дендропарк може проводити власні відповідні експедиції або брати участь у спільних експедиціях, організованих іншими науковими установами.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

7.1. Навчально-методична робота проводиться викладачами та здобувачами освіти Фахового коледжу за такими напрямками:

- моніторинг стану, аналіз основних лісокультурних і лісівничо-таксаційних показників та динаміка росту, розвитку і продуктивності насаджень кварталів Дендропарку;

- внесення оновлених сучасних даних про стан насаджень Дендропарку до «Книги дендропарку», ведення якої розпочато ще в 1955 році, з описом флори та фауни;
- закладання постійних пробних площ з наступним складанням лісівничо-таксаційних описів з метою проведення лісового багатоборства (Forestry-Qvest);
- формування фондів навчально-методичного забезпечення з профільних дисциплін (поповнення гербарних і колекційних матеріалів, фото-продукції, тощо).

7.2. Дендропарк є природною лабораторією навчальної бази Фахового коледжу та місцем проведення і проходження практичної підготовки здобувачів освіти спеціальностей «Лісове господарство» та «Садово-паркове господарство», з профільних навчальних дисциплін, зокрема:

- проведення поквартального геодезичного знімання з розробкою відповідної документації під час проведення навчальної практики з «Геодезії»;
- проведення поквартальної інвентаризації деревних рослин з наступним визначенням основних лісо-таксаційних показників та складанням «Таксаційного опису» під час проведення навчальних практик з «Дендрології», «Лісівництва» та «Лісової таксації і лісовпорядкування»;
- проведення поквартального опису живого надґрунтового покриву (раноквітуючих та переважаючих трав'янистих рослин) із складанням їхньої характеристики під час проведення навчальної практики з «Ботаніки»;
- проведення поквартальних досліджень по встановленню типів та видів ґрунтів з детальним описом ґрунтових розрізів та складанням «Карти ґрунтів» під час проведення навчальної практики з «Ґрунтознавства»;
- проведення поквартальних фітопатологічних та ентомологічних спостережень з метою виявлення шкідників та хвороб під час проведення навчальної практики з «Лісозахисту», тощо.

8. ЕКОЛОГО-ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Дендропарк сприяє розвитку природоохоронного та екологічного руху, екологічного виховання шкільної та студентської молоді, поширенню екологічних знань та вихованню населення шляхом:

- впровадження нових форм і методів екологічної освіти;
- вміння прогнозувати віддалені наслідки втручання людини у природу;
- створення гуртків та центрів природоохоронного спрямування;
- популяризації екологічних знань, організації та проведення акцій, конкурсів, семінарів на природоохоронну тематику;
- видання та розповсюдження тематичних друкованих видань, зокрема: навчальної та методичної літератури, бюлетенів, буклетів, плакатів, тощо;

- розроблення та запровадження просвітницьких проєктів у закладах освіти, спрямованих на поглиблення вивчення рослинного світу;
- створення фото-, слайдо-, кіно- і відеопродукції для проведення виховних заходів;
- виготовлення та розміщення природоохоронної реклами;
- співробітництва з різними установами, організаціями природоохоронного спрямування, у т.ч. з закладами освіти;
- співпраці з громадськими та державними еколого-освітніми організаціями;
- організації масових еколого-освітніх заходів, тощо.

8.2. Дендропарк забезпечує підвищення рівня екологічної культури населення шляхом проведення екскурсійних маршрутів, створення сприятливих умов для ознайомлення з ботанічними ділянками та проведення культурного відпочинку для відвідувачів.

9. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

9.1. Дендропарк може брати участь у співробітництві по виконанню та дотриманню норм міжнародних наукових і науково-технічних програмах та забезпеченні обміну науковою інформацією.

9.2. Дендропарк може входити до міжнародних природоохоронних асоціацій, об'єднань, організацій, тощо.

10. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

10.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території і об'єктів природо-заповідного фонду Дендропарку проводяться відповідно до чинного законодавства.

Погоджено:

Заступник директора з
навчальної роботи

Володимир РЕВА

Заступник директора з
адміністративно-господарської роботи

Олександр ЗАКАНИЧ

Завідувач навчально-
виробничою практикою

Андрій РУДИК

Завідувач відділення

Тамара КУШНІРЕНКО

Голови циклових комісій:

спеціальності
«Лісове господарство»

Олександр КОВАЛЬЧУК

спеціальності
«Садово-паркове господарство»

Єлізавета ГРИБОВИЧ

Головний бухгалтер

Надія ОМЕЛЮХ

Лісник

Віталій КОНОНЕНКО

Голова профкому

Андрій ПАВЛЮЧЕНКО

Погоджено на засіданні студентського парламенту коледжу від 30.08.2021 р.,
протокол № 7.